

Резюме. Представлена и обоснована графическая модель информационных потоков моделирования загрузки лечебных учреждений пациентами и системы оказания медицинской помощи и этапного лечения в Вооруженных Силах Украины. Определен перечень необходимых для моделирования автоматизированных хранилищ информации, процедуры ее обработки и соответствующие информационные потоки.

Ключевые слова: автоматизированные информационные системы, модели медицинских систем, информационное моделирование, военно-медицинская служба.

УДК 613.67-058

АНАЛІЗ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НА ХВОРОБИ ПОРОЖНИНИ РОТА СЕРЕД ОФІЦЕРІВ ТА ПРАПОРЩИКІВ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ ЗА 2006 - 2008 РОКИ

І.В. Огороднійчук, В.В. Якимець, М.І. Хижняк
Українська військово-медична академія

Резюме. В статті на основі проведеного аналізу вивчені динаміка, рівні і структура захворюваності на хвороби порожнини рота серед офіцерів та прапорщиків Міністерства Внутрішніх Справ за 2006-2008 годы, а також Територіальних командувань (ТрК).

Ключові слова: захворювання порожнини рота, захворюваність, військовослужбовці МВС.

Вступ. У багатьох країнах світу захворюваність є одним із найважливіших показників, який характеризує стан здоров'я населення, його динаміку, рівень організації та кількість лікувально-діагностичної та профілактичної діяльності органів і закладів охорони здоров'я, а також інших відомств [1, 2, 3].

З метою підвищення рівня медичного забезпечення військ (сил) та надання стоматологічної допомоги нами проведено поглиблений аналіз динаміки, рівня та структури загальної захворюваності при

захворюванні хворобами порожнини рота (XI клас МКХ-10) військовослужбовців МВС.

Матеріали та методи дослідження. Дослідження стану здоров'я військовослужбовців МВС проводилося на основі аналізу даних медичної статистичної звітності загальної захворюваності за період 2006-2008 рр. по формі 264(а), в тому числі з урахуванням категорії військовослужбовців (офіцери та прапорщики), а також у Територіальних командуваннях (ТрК) (Центральне, Східне, Західне, Кримське, Центрального підпорядкування, Північне, Південне, Внутрішні війська) хворобами порожнини рота.

Результати дослідження та їх обговорення. Нами був проведений аналіз показників загальної захворюваності військовослужбовців МВС, які становили 7522,6 ‰, у тому числі офіцерів та прапорщиків – 2529,1 ‰.

Загальні рівні захворюваності офіцерів та прапорщиків мали тенденцію до зменшення з 2632,6 ‰ у 2006 році до 2425,6 ‰ у 2008 році.

Найвищий рівень захворюваності військовослужбовців по територіальним командуванням відмічався у військах Західного ТрК – 1009 ‰ в 2006 році, а найменший у військах Центрального ТрК – 300,9 ‰ в 2006 році. Тенденція до зменшення показників була зареєстрована у Східному, Західному, Кримському територіальних командуваннях та військах Центрального підпорядкування. Тенденція до збільшення показників відмічалася у Центральному, Північному, Південному Територіальних командуваннях та Внутрішніх військах.

В ході дослідження встановлено, що в структурі загальної захворюваності хвороби органів травлення (XI клас) у офіцерів та прапорщиків займали 2 рангове місце, вони склали 13,5 % з показником 340,9 ‰. Загальні рівні захворюваності по даному класу мали тенденцію до зниження показників з 418,5 ‰ у 2006 році до 263,3 ‰ у 2008 році. Найвищий рівень захворюваності по XI класу відмічався у Внутрішніх військах у 2006 році – 1674 ‰, а найнижчий у військах Центрального Територіального командування - 12 ‰ у 2006 році.

Досліджуючи даний клас (XI) за нозологічними формами встановлено, що перше рангове місце належало хворобам порожнини рота – 47,4 % з показником 161,7 ‰. Загальні рівні захворюваності

даного контингенту мали тенденцію до зменшення показників відповідно у всіх Територіальних командуваннях. Найвищий рівень захворюваності офіцерів та прапорщиків хворобами порожнини рота відмічався у Внутрішніх військах – 942 ‰ у 2006 році, а найнижчий у військах Центрального командування – 3 ‰ у 2008 році (рис. 1).

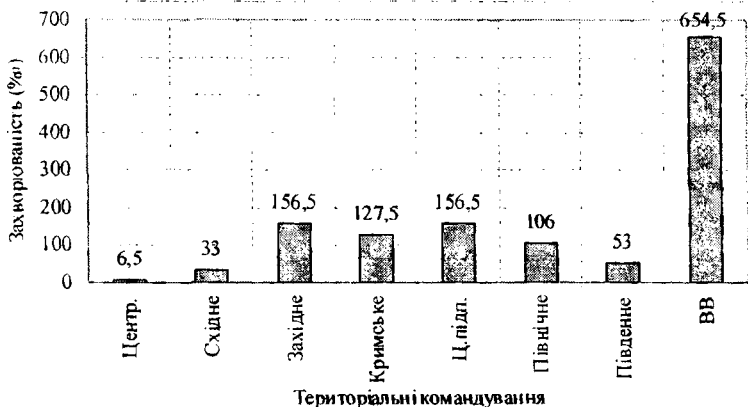

Рис. 1. Захворюваність офіцерів та прапорщиків МВС України хворобами порожнини рота в середньому за 2006-2008 роки

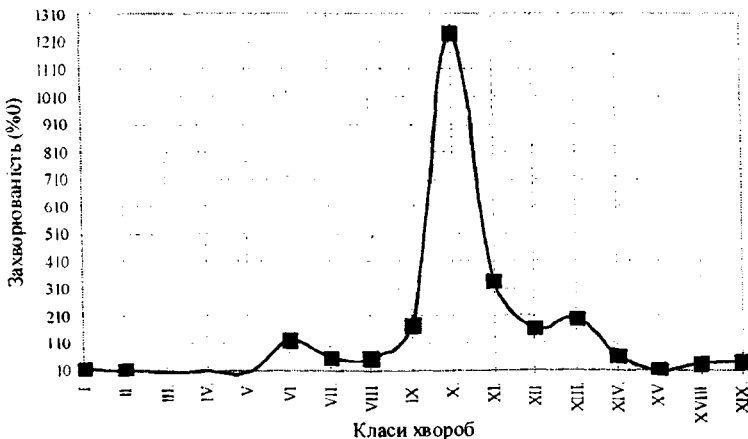

Рис.2. Захворюваність офіцерів та прапорщиків МВС в середньому за 2006-2008 рр.

В структурі загальної захворюваності офіцерів та прапорщиків МВС перше місце займали хвороби органів дихання (X клас) – 49,2 % з показником 1243,3 ‰ (рис.2).

Найвищий рівень захворюваності по даному класу хвороб був у Внутрішніх військах – 4977 ‰ у 2008 році, найнижчий у Південному Територіальному командуванні - 310 ‰ у 2006 році.

Загальні рівні захворюваності по даному класу мали тенденцію до незначного підвищення показників з 1242,3 ‰ у 2006 році до 1244,3 ‰ у 2008 році.

Друге рангове місце в структурі захворюваності досліджуваного контингенту займали хвороби органів травлення (XI клас), які склали 13,5 % з показником захворюваності 340,9 ‰.

Найбільш високі рівні по даному класу хвороб відмічалися у Внутрішніх військах - 1674 ‰ у 2006 році. Найнижчі показники були у Центральному Територіальному командуванні протягом всіх досліджуваних років.

Загальні рівні захворюваності даного класу мали тенденцію до зниження показників з 418,5 ‰ у 2006 році до 263,3 ‰ у 2008 році.

Третє рангове місце займали хвороби кістково-язвової системи та сполучної тканини (XIII клас), вони становили 7,9 % (199,7 ‰). Найвищий рівень захворюваності у Внутрішніх військах - 878 ‰ у 2006 році, найнижчі показники були у Центральному та Кримському Територіальних командуваннях – 22 ‰.

Загальні рівні захворюваності по XI класу хвороб також мали тенденцію до зниження показників з 219,5 ‰ у 2006 році до 179,8 ‰ у 2008 році.

Хвороби системи кровообігу (IX клас) займали четверте рангове місце в структурі загальної захворюваності у даного контингенту і склали 6,9 % (176,7 ‰). Найвищий рівень захворюваності по даному класу був у Внутрішніх військах – 744 ‰ у 2008 році, низькі показники у Центральному Територіальному командуванні – 19 ‰ у 2006 році та 24 ‰ відповідно у 2008 році.

Загальні рівні захворюваності по хворобам системи кровообігу були більшими у 2008 році – 186 ‰ ніж у 2006 році – 167,3 ‰, тобто мали тенденцію

П'яте місце посідали хвороби шкіри та підшкірної клітковини (XII клас) – 6,4 % з показником 161,4 ‰. Найвищий показник

захворюваності був у Внутрішніх військах – 717 ‰ у 2006 році, найменші показники у Центральному Територіальному командуванні – 27 ‰ у 2008 році.

Загальні рівні захворюваності даного класу мали тенденцію до незначного зниження показників з 179,3 ‰ у 2006 році до 143,5 ‰ у 2008 році.

На шостому ранговому місці знаходилися хвороби ока нервової системи (VI) – 4,8 ‰ з показником 120,8 ‰. Високий рівень захворюваності був у Внутрішніх військах - 497 ‰ у 2006 році, нижчий рівень у Центральному та Кримському Територіальних командуваннях – 14 ‰ та 15 ‰ відповідно у 2008 році.

Загальні рівні захворюваності по VI класу мали тенденцію до незначного збільшення показників з 120,5 ‰ у 2006 році до 121 ‰ у 2008 році.

Хвороби сечостатевої системи (XIV клас) займали сьоме місце в структурі загальної захворюваності офіцерів та прапорщиків складала 2,6 ‰ з показником 64,5 ‰. Найвищі показники у Внутрішніх військах 284 ‰ у 2006 році, значно нижчий у військах Центрального Територіального командування – 8 ‰ у 2008 році.

Висновки

Таким чином, в ході дослідження встановлено, що в структурі загальної захворюваності хвороби органів травлення (XI клас) у офіцерів та прапорщиків займали 2 рангове місце та склали 13,5 ‰ при рівні захворюваності 340,9 ‰.

Досліджуючи даний клас (XI) за нозологічними формами встановлено, що перше рангове місце належало хворобам порожнини рота – 47,4 ‰ з показником 161,7 ‰. Загальні рівні захворюваності даного контингенту мали тенденцію до зменшення показників відповідно у всіх Територіальних командуваннях. Найвищий рівень захворюваності офіцерів та прапорщиків хворобами порожнини рота відмічався у Внутрішніх військах – 942 ‰ у 2006 році, а найнижчий у військах Центрального командування – 3 ‰ у 2008 році.

Література

1. Вовкодав Н.Н., Хижняк Н.И., Ситниченко Ю.К., Гальченко Г.И. Заболеваемость военнослужащих по данным обращаемости в лечебно-профилактические учреждения // Проблемы военного

здоровоохранения и пути его реформирования. Зб. науч. тр. - К., - 1996. - С. 94-96.

2. Медик В.А. Заболеваемость населения: история, современное состояние и методология изучения / В.А.Медик.- М.: Медицина, - 2003.- 512. ISBN 5-225-04658-4

3. Нагорна А.М. Здоров'я: фундаментальні і прикладні аспекти: монографія / А.М.Нагорна.- Норд-Прес, - 2006.-336 с. ISBN 966-380-090-9.

Summary. *In the article on the basis of the conducted analysis a dynamics, levels and structure of morbidity, is studied by illnesses of cavity of mouth of officers and ensigns of Ministry of Internal Affairs for 2006-2008, in that number with taking into account of categories of servicemen (officers and ensigns), and also Teritoriae comands.*

Keywords: *diseases of a cavity of a mouth, morbidity, military men of MIB.*

Резюме. *В статье на основе проведенного анализа изучены динамика, уровни и структура заболеваемости болезнями полости рта офицеров и прапорщиков Министерства Внутренних Дел за 2006-2008 годы, в тому числе с учитыванием категорий военнослужащих (офицеров и прапорщиков), а также Территориальных командований (ТрК).*

Ключевые слова: *заболевания полости рта, заболеваемость, военнослужащие МВД.*